

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินผลการดำเนินการของกลุ่ม
เกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวเสาวลักษณ์ สุวรรณ

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รศ.วัชรวิทย์ พฤทธิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.ดร. วินัส ฤกษ์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาโครงสร้างการดำเนินงานในภาพรวมของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ประการที่สอง เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกและคณะกรรมการ และ ประการที่สาม เพื่อประเมินความพึงพอใจของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรที่ได้มาตรฐานคือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนมีสมาชิก จำนวน 171 คน คณะกรรมการ จำนวน 9 คน และกลุ่มเกษตรกรที่ต่ำกว่ามาตรฐานคือ กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีสมาชิกจำนวน 59 คน และคณะกรรมการ จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 1 ชุด และ แบบสอบถามคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร 1 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

การศึกษาโครงสร้างในภาพรวมของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

ไม่มีความแตกต่างกันมากนักในด้านวัตถุประสงค์การดำเนินงาน มีโครงสร้างภายใน ประกอบด้วย สมาชิก คณะกรรมการ หน่วยเกษตรกรกร ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่และที่ประชุมใหญ่ การดำเนินงานหรือกิจกรรมหลักคือ การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและให้เงินกู้แก่สมาชิก เงินทุนส่วนใหญ่ของกลุ่มเกษตรกร ได้จากทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ และการกู้ยืม ส่วนสถานะทางการ

เงิน ทำการวิเคราะห์ด้วยอัตราส่วนทางการเงิน 4 ด้าน พบว่า ด้านสภาพคล่อง ทั้ง 2 กลุ่ม มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี ด้านภาระหนี้สิน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีหนี้สินส่วนใหญ่คือเงินรับฝากจากสมาชิกและเงินกู้ยืม กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่มีภาระหนี้สินใดๆ ด้านประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่ถือสินทรัพย์ไว้ในรูปเงินสดและเงินฝากธนาคาร อัตราการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ และด้านความสามารถในการทำกำไร ทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับที่ดีพอสมควรและมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นใกล้เคียงกัน

การประเมินความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการในหลักการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะอยู่ในระดับพอใช้ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับดี ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มเกษตรกรที่ได้มาตรฐานทั้งสมาชิกและคณะกรรมการ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานที่ดีกว่า กลุ่มเกษตรกรที่ต่ำกว่ามาตรฐาน

การประเมินความพึงพอใจ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถามสมาชิกและคณะกรรมการ ทั้งหมด 11 ด้าน พบว่า สมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และพึงพอใจมากที่สุดในการจัดการทางการเงิน ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจ โดยเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพึงพอใจมากที่สุดด้านการจัดองค์การบริหาร ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีความพึงพอใจเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจมากที่สุดด้านการกำหนดนโยบาย เห็นได้ว่ากลุ่มเกษตรกรที่ได้มาตรฐานทั้งสมาชิกและคณะกรรมการมีความพึงพอใจในการดำเนินงานมากกว่า กลุ่มเกษตรกรที่ต่ำกว่ามาตรฐาน

Independent Study Title An Evaluation of the Operation of Farmer Groups
in Fang District, Chiang Mai Province

Author Miss Saowalak Suwan

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Watcharee Prugsiganont Advisor

Assoc. Prof. Dr. Venus Rauechai Co-advisor

Abstract

This study has three following objectives. The first is to study the overall operational structure of farmer groups in Fang district, Chiang Mai. The second is to evaluate the knowledge and understanding of the members and the committees towards the operation of the farmer groups. The third is to evaluate the satisfaction of the members and the committees towards the operation of the farmer groups in Fang district, Chiang Mai. There were two groups of samples in the study which were standard farmers and below standard farmers. The standard farmers included Pong Nam Ron Farmer Group which had 171 members and 9 committees. The below standard farmers included Mae Ka Rice Farmer Group which had 59 members and 5 committees.

Therefore, the total number of samples was 244. Tools for data collection were two set of questionnaires; one is for the farmer group members, the other is for the farmer group committees. Descriptive statistics were used to analyze the data. Then, the data were presented in forms of tables, percentage, and mean values.

Regarding the study on the overall operational structure of farmer groups in Fang district, it was found that there was big difference in terms of the organization's objectives. Internal structure was based on members, committees, agricultural section, officers or managers, and general meeting. Main operation or activity was providing goods for sale and offering loan to members. Most capital of the famer groups came from capital stock, reserved capital, regulated

cumulative capital, and borrowings. For financial status, four aspects financial analysis was done. It was discovered that, in the aspect of liquidity, both groups were considered to have good liquidity. In the aspect of debt, most of Pong Nam Ron Farmer Group's debt was caused by deposited money of the members and the borrowings while Mae Ka Rice Farmer Group had no debt. In the aspect of the effectiveness of financial management, both groups held assets in the forms of cash and bank savings. However, there was low rate of money in circulation and capitalization. In the aspect of the ability to make profit, both groups were able to making profits fairly well and had similar rate of profit from the owners.

Regarding the evaluation on the knowledge and understanding of the members and the committees towards the operation of the farmer groups, it was found that the members of Pong Nam Ron Farmer Group had mediocre knowledge and understanding; the members of Mae Ka Rice Farmer Group had fair knowledge and understanding; the committees of Pong Nam Ron Farmer Group had good knowledge and understanding; and the committees of Mae Ka Rice Farmer Group had mediocre knowledge and understanding. As a result, it can be seen that the members and committees of the standard farmer group had better knowledge and understanding of the operational principles than those of the below standard farmer group.

From the questionnaires on the satisfaction of the members and the committees towards the operation of the farmer groups in 11 aspects, it was discovered that the members and the committees of Pong Nam Ron Farmer Group were highly satisfied with every aspect on average but mostly satisfied with financial management. The members of Mae Ka Rice Farmer Group were moderately satisfied with every aspect on average but mostly satisfied with the organization's operation. The committees of Mae Ka Rice Farmer Group were moderately satisfied with every aspect on average but mostly satisfied with the policy making. Therefore, it can be noted that the members and the committees of the standard farmer group were more satisfied with the operation than those of the below standard farmer group.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved